Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	16C/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8124201418
Dátum vydania rozhodnutia:	19. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Michal Drimák, PhD.
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2024:8124201418.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcov: 1/ mal. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D. E., 2/ mal. C. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D. E., 3/ F. G., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D. E.,
4/ H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D. E., právne zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Maroš Zima, s.r.o., so sídlom Okružná 107, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 47 234 831, proti žalovaným: 1/ Kooperativa poisťovňa, a.s., so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, 2/ VEDOS s.r.o., so sídlom Petrovany – Vysielač 588, 082 53 Petrovany, IČO: 45 626 618, právne zastúpený JUDr. Marián Prievozník, PhD., advokát, s.r.o., so sídlom Krmanova 1, 040 01 Košice, IČO: 47 239 573 o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú smrťou takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný v 1.rade a žalovaný v 2.rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 1.rade sumu 20.000 eur, žalobcovi v 2.rade sumu 20.000 eur, žalobcovi v 3.rade sumu 5.000 eur a žalobcovi v 4.rade sumu 5.000 eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého zo žalovaných.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalobcovia v 1.rade až 4. rade majú voči žalovaným v 1.rade a 2.rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 14.2.2024 sa žalobcovia v 1. až 4. rade domáhali voči žalovaným náhrady nemajetkovej ujmy celkovo vo výške 100.000 Eur (z celkovej sumy žalobcovi v 1. rade sumu 40.000 eur, žalobcovi v 2 rade sumu 40.000 Eur, žalobcovi v 3. rade sumu 10.000 Eur, žalobcovi v 4. rade sumu 10.000 Eur) z toho dôvodu, že nebohý I. J. (zamestnanec žalovaného v 2. rade) ako vodič špeciálneho motorového vozidla - domiešavača porušil ustanovenie § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde viedol motorové vozidlo zn. Mercedes - Benz XXXX H., EČ: D. XXXXX, (ktoré je vo vlastníctve žalovaného v 2. rade) v smere od mesta Sabinov do obce Šarišské Michaľany, pričom počas jazdy pred križovatkou tvaru „T" cesty I/68 ul. Bemolákova (označená ako hlavná cesta) s miestnou komunikáciou - ul. Mudroňova (označená ako vedľajšia cesta), viedol vozidlo rýchlosťou približne 65 až 71 km/hod. (najvyššia dovolená rýchlosť jazdy v danom úseku cesty 50 km/hod.) a počas jazdy cez križovatku, narazil v protismernej časti vozovky t. j. v jazdnom pruhu určenom pre smer jazdy od obce Šarišské Michaľany do mesta Sabinov, do motorového vozidla zn. Dacia Dokker, EČ: D. XXXXX, prichádzajúcemu do križovatky po vedľajšej ceste sprava, ktoré vykonávalo jazdný úkon odbočovania vľavo na hlavnú cestu a ktoré v tom čase viedla K. B., nar. XX.XX.XXXX, pričom následkom zrážky týchto vozidiel, menovaná utrpela okrem zlomeniny lebečnej

klenby a spodiny s vnútrolebečným krvácaním pri polytraume, aj iné zranenia ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou a ktorým menovaná na mieste podľahla.

2. Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície Prešov, ul. Vajanského č. 32, 081 08 Prešov pod ČSV:L./X-XXX-XX-XXXX bolo dňa 11.01.2022 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie osobe I. J., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom E. G. XXX za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na ust. § 138 písm. h) Trestného zákona, v súvislosti s následkami dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 21.09.2021 v čase 0 10.33 hod. v meste Sabinov, časť Orkucany, na ceste I/68, kde došlo ku zrážke motorového vozidla zn. Mercedes-Benz XXXX H., evidenčné číslo D. XXXXX- išlo o špeciálne motorové vozidlo domiešavač, ktoré riadil t. č. nebohý I. J., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom E. G. XXX v smere od Sabinova do obce Šarišské Michaľany s osobným motorovým vozidlom Dacia Dokker evidenčné číslo D. XXXXX, ktoré riadila nebohá K. B., nar. XX.XX.XXXX. Vyšetrovateľ PZ písomným podaním zo dňa 17.02.2022 upovedomil o vznesení obvinenia okrem iného aj I. B., nar. XXXX, bytom C. XXXX/XX, D. E., manžela nebohej K. B., ktorému bolo spolu s týmto písomným podaním aj doručené Uznesenie o vznesení obvinenia Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície Prešov ČVS:L./X-XXX-XX-XXXX.

3. Dňa 19.7.2022 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov obžalobu na obv. I. J. pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Trestné konanie bolo vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 33T/51/2022. Súčasťou trestného spisu je aj Znalecký posudok číslo XX/XXXX vypracovaný znalcom: M. I. D., znalcom v odbore dopravy cestnej, ktorý v závere znaleckého posudku pod bodom 5. na otázku vyhodnoťte technickú príčinu zrážky vozidiel, znalec uviedol: Po zohľadnení dostupných pokladov, ktoré obsahuje predložený spisový materiál je odôvodnené za technickú príčinu zrážky medzi vozidlom Mercedes Benz ev. č. D. XXXXX a Dacia Dokker ev. č. D. XXXXX označiť techniku jazdy vodiča vozidla Mercedes Benz, jeho jazdu na začiatku reakcie vodiča vozidla rýchlosťou vyššou minimálne o 13 km/hod. na začiatku procesu brzdenia vozidla Mercedes Benz rýchlosťou vyššou minimálne o 15 km/hod. ako je v danom úseku maximálne povolená.

4. Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/51/202-387 zo dňa 19.12.2023 bolo podľa § 290 ods. 1 Tr. poriadku, za použitia § 281 ods. 1 Tr. poriadku, z dôvodu uvedeného v§9 ods. 1 písm. d) Tr. poriadku trestné stíhanie proti obž. I. J., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom E. XXX, L. D., zomretom XX.XX.XXXX v D., pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona zastavené, pretože obvinený dňa XX.XX.XXXX zomrel. Napriek skutočnosti, že trestné stíhanie voči I. J. bolo zastavené z dôvodu je smrti, z trestného spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/51/2022 a to predovšetkým zo záverov Znaleckého posudku číslo XX/XXXX vyplýva, že za technickú príčinu zrážky je odôvodnené označiť techniku jazdy vodiča Mercedes Benz.

5. Žalobcovia v rade 1. a 2. sú priamymi príbuznými neb. K. B., a to jej dcéry, pričom žalobca v 1. rade A. B. mala v čase nehody 11 rokov a žalobca v2. rade C. B. mala 7 rokov. Žalobcovia v rade 3. a4.sú rodičmi neb. K. B..

6. Žalovaný v rade 2. ako vlastník motorového vozidla zn. Mercedes - Benz XXXX H., EČ: D. XXXXX, mal so žalovaným v rade 1. uzatvorené povinné zmluvné poistenie v zmysle zák. č. 381/2001 Z. z. a to na základe poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXX/XXX.

7. Žalobca v 1. rade A. B. v čase nehody mala 11 rokov, bola žiačkou 5. ročníka ZŠ. V čase nehody išlo o zdravé, usmievavé, bezproblémové dieťa. Od tragického úmrtia mamky dieťa psychicky zmenené, plačlivé, mala stavy úzkosti. Bolo jej doporučené psychologické vedenie + lieky na prírodnej báze. Dg. F41.8 Iná úzkostná porucha. Tento stav pretrváva doposiaľ
Žalobca v 2. rade C. B. v čase nehody mala 7 rokov, bola žiačkou 2. ročníka ZŠ. V čase nehody vážnejšie nebývala chorá. Avšak od tragickej smrti svojej mamky boli jej doporučené sedenia u psychológa pre poruchy spánku, uzavrela sa do seba, odmieta komunikovať. Doporučená liečba na prírodnej báze. Dg. F41.8 Iná úzkostná porucha. Tento stav pretrváva doposiaľ. Obe žalobkyne majú detskú doktorku N. N. O. zo D. E..
Žalobcovia v 3. a 4. rade sú rodičmi neb. K. B., ktorá s nimi žila nepretržite aj po uzavretí manželstva v spoločnej domácnosti. Tri týždne pred nehodou sa dcéra s manželom a ich deťmi presťahovali do P., kde nastúpili do ZŠ, nakoľko si v obci D. F. Q. dokončovali rodinný dom, aby tak deti mali bližšie do

školy. Otec mal. detí a manžel neb. K. B., I. B. po tejto tragickej nehode sa mu začal rapídne zhoršovať zdravotný stav (mal cukrovku), až natoľko, že dňa X.XX.XXXX zomrel. Obe deti sa tak stali úplnými sirotami. Žalobcovia v 3. a 4 rade v dôsledku tragickej udalosti trpia nespavosťou, majú úzkostné stavy, pociťujú bezmocnosť, no musia svoje emócie v sebe potláčať kvôli ich vnúčatám (žalobkyne v 1. a 2. rade).

8. Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 12P/24/2022 - 20 zo dňa 02.03.2023, právoplatným dňa 09.03.2023 súd ustanovil mal. deťom A. B. a C. B. za poručníkov starých rodičov H. G., R. A., nar. XX.XX.XXXX a F. G., nar. XX.X.XXXX. V súčasnej dobe sa žalobcovia v rade 3. a 4. presťahovali do obce D. F. Q. do rodinného domu, ktorý postavila ich neb., dcéra s neb. zaťom a zabezpečujú trvalú starostlivosť o ich vnúčatá.

9. V dôsledku náhlej tragickej smrti mamy a dcéry došlo u žalobcov k nesmierne závažnej ujme, spočívajúcej v strate milovanej mamy a dcéry, čím sú žalobcovia v rade 1. až 4. do budúcna ochudobnení o rodinný život a táto ujma spočíva v citovej strate, keď" jej smrťou stratili jej lásku a radosť s ním prežívanú. Zároveň utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch, úzkosti, smútku, zúfalstve a šoku zo smrti milovanej osoby. V dôsledku tejto tragickej udalosti boli žalobcovia nútení vyhľadať odbornú lekársku pomoc z dôvodu postraumatických následkov spojených s nespavosťou, nechutenstvom do jedla a stratou zmyslu života. Poškodená v čase smrti mala 31 rokov, nemala žiadne zdravotné problémy, bola plná života, tešila sa z dvoch dcér. Spolu s manželom si stavali v obci D. F. Q. nový rodinný dom, na ktorý si celý čas šetrili. Žalobcovi si plne uvedomujú, že stanovenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch je vecou právnej úvahy súdu. Domnievajú sa však, že vzhľadom na okolnosti prípadu, mladý vek poškodenej, silné citové väzby k pozostalým, priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 40.000,- € pre žalobcu v l. rade, 40.000,- € pre žalobcu v 2. rade, 10.000,- € pre žalobcu v 3. rade a 10.000,- € pre žalobcu v 4. rade.

10. Písomným podaním zo dňa 29.2.2024 sa k žalobe prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril žalovaný v 2. rade, ktorý uviedol, že žalovaný v 2. rade (ako prevádzkovateľ motorového vozidla) ani žalovaný v 1. rade nespáchali voči žalobcom žiadny trestný čin. Namietol premlčanie nároku, keďže dopravná nehoda sa stala 21.9.2021 a žaloba bola podaná až 12.2.2024, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej lehoty. Poukázal aj na znalecký posudok M. M. č. XX/XXXX, z ktorého vyplýva, že vodička Dacie Dokker nedala prednosť vodičovi Mercedes Benz (s nesprávnou technikou jazdy, t. j. vyššou rýchlosťou ako dovolená), pričom jazdila nesprávnou technikou jazdy. Konštatoval, že vzhľadom na konštatovanú mieru spolu zavinenia je potrebné uplatnené nároky primerane znížiť. Navrhol žalobu zamietnuť.

11. K žalobe sa písomným podaním z 11.3.2024 vyjadril žalovaný v 1. rade, ktorý uviedol, že v rámci trestného konania nebolo preukázané zavinenie vodiča domiešavača, teda aj posúdenie subjektu zodpovedného za vznik škody. Konštatoval, že nebolo rozhodnuté o vine alebo nevine vodiča vozidla Mercedes. Namietal, že vodička Dacie nedala prednosť vozidlu prichádzajúcemu po hlavnej ceste. Poukázal na znalecký posudok M. D. G. XX/XXXX, v ktorom znalec uviedol, že vodička Dacie mala vytvorené podmienky, aby spozorovala prichádzajúce vozidlo Mercedes, avšak vzhľadom na parabolické zrkadlo nedostatočne odhadla jeho vzdialenosť. Žalovaný v 1. rade namietal tiež nedostatok jeho pasívnej vecnej legitimácie ako aj žalovanú výšku nemajetkovej ujmy. Poukázal na to, že vodič vozidla Mercedes Benz prejavil v trestnom konaní ľútosť nad tým, čo sa stalo, čo je potrebné zohľadniť aj pri rozhodovaní o nemajetkovej ujme. Dôvodil, že je potrebné preukázať vznik nemajetkovej ujmy pri prípadnom určovaní náhrady brať ohľad na primeranosť výšky. Navrhol žalobu zamietnuť.

12. K vyjadreniam žalovaných sa písomným podaním z 18.4.2024 vyjadrili prostredníctvom právneho zástupcu žalobcovia, ktorí uviedli, že premlčacia doba je trojročná a uplynula by 22.9.2024, teda žaloba bola podaná včas. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitimácii žalovaných konštatoval, že poškodený je oprávnený uplatniť si nárok aj priamo voči poisťovateľovi (§ 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z.) a judikatúra dospela k záveru, že prevádzkovateľ motorového vozidla zodpovedá za nemajetkovú škodu spôsobenú osobnosti fyzickej osoby, konkretizované v § 427 a nasl. OZ. Vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy poukázal na rôzne rozhodnutia krajských súdov, ktoré priznávali podobné ako žalované v tomto prípade, aj vyššie náhrady nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch. Zdôraznil, že trestné stíhanie voči vodičovi vozidla Mercedes Benz bolo zastavené kvôli jeho úmrtiu, nie nevine. Poukázal na to, že

znalec M. D. zistil, že ak by sa vodič Mercedesu pohyboval maximálnou povolenou rýchlosťou 50km/h, tak by sa vozidlá minuli.

13. K tomuto vyjadreniu žalobcov sa písomným podaním z 30.4.2024 vyjadril žalovaný v 2. rade, ktorý uviedol, že sa okrem 3 ročnej objektívnej premlčacej doby uplatňuje aj 2 ročná subjektívna premlčacia doba. Konštatoval, že nie je možné vyvodiť trestnú zodpovednosť s poukazom na § 420 OZ. Zdôraznil, že u vodiča Mercedesu je nutné vychádzať z prezumpcie neviny a uviedol, že si nechal vypracovať vlastný znalecký posudok.

14. K vyjadreniu žalobcov zo dňa 18.4.2024 sa písomným podaním z 22.5.2024 vyjadril žalovaný v 1. rade, ktorý uviedol, že sa stotožňuje a námietkou premlčania tak, ako ju vzniesol žalovaný v 2. rade. Zopakoval, že mu nesvedčí pasívna vecná legitimácia a poukázal na znalecký posudok znalca M. K.. Navrhol žalobu zamietnuť.

15. K obom bezprostredne vyššie uvedeným vyjadreniam žalovaných sa ešte vyjadrili žalobcovia, ktorí opätovne poukázali na znalecké posudky č. XX/XXXX M. D. a č. XX/XXXX M. M., pričom nesúhlasili zo závermi znaleckého posudku č. XX/XXXX M. K..

16. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov, znalcov ako aj listinnými dôkazmi konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 22 a nasl. sa nachádza ZP č. XX/XXXX znalca M. D., na č. l. 74 a nasl. sa nachádza vyjadrenie žalovaného v 2.rade, na č. l. 77 a nasl. sa nachádza ZP č. XX/XXXX znalca M. C. M., na č. l. 140 a nasl. sa nachádza vyjadrenie žalovaného v 1.rade, na č. l. 158 a nasl. sa nachádza vyjadrenie žalovaného v 2.rade, na č. l. 167 a nasl. sa nachádza ZP č. XX/XXXX znalca M. N. K., na č. l. 213 a nasl. sa nachádza vyjadrenie žalobcov k veci samej, resp. na vyjadrenie žalovanej strany, na č. l. 229 sa nachádza vyjadrenie žalovanej v 1.rade k vyjadreniu žalobcov zo dňa 18.4.2024, na č. l. 241 sa nachádza vyjadrenie žalobcov, na č. l. 246 sa nachádza vyjadrenie žalovaného v 1.rade, na č. l. 247 a nasl. je zápisnica z pojednávania tunajšieho súdu zo dňa 25.6.2024, (súd sa dotazoval právnych zástupcov strán sporu na prípadné vykonanie dokazovania listinnými dôkazmi z pripojeného trestného spisu súvisiaceho s vecou, kde právni zástupcovia strán sporu zhodne uviedli, že nežiadajú vykonať dokazovanie listinnými dôkazmi z tohto spisu), ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

17. Nebohý I. J. (vodič u žalovaného v 2. rade) ako vodič špeciálneho motorového vozidla - domiešavača porušil ustanovenie § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde viedol motorové vozidlo zn. Mercedes - Benz XXXX H., EČ: D. XXXXX, (ktoré je vo vlastníctve žalovaného v 2. rade) v smere od mesta Sabinov do obce Šarišské Michaľany, pričom počas jazdy pred križovatkou tvaru „T" cesty I/68 ul. Bernolákova (označená ako hlavná cesta) s miestnou komunikáciou - ul. Mudroňova (označená ako vedľajšia cesta), viedol vozidlo rýchlosťou približne 65 až 71 km/hod. (najvyššia dovolená rýchlosť jazdy v danom úseku cesty 50 km/hod.) a počas jazdy cez križovatku, narazil v protismernej časti vozovky t. j. v jazdnom pruhu určenom pre smer jazdy od obce Šarišské Michaľany do mesta Sabinov, do motorového vozidla zn. Dacia Dokker, EČ: D. XXXXX, prichádzajúcemu do križovatky po vedľajšej ceste sprava, ktoré vykonávalo jazdný úkon odbočovania vľavo na hlavnú cestu a ktoré v tom čase viedla K. B., nar. XX.XX.XXXX, pričom následkom zrážky týchto vozidiel, menovaná utrpela okrem zlomeniny lebečnej klenby a spodiny s vnútrolebečným krvácaním pri polytraume, aj iné zranenia ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou a ktorým menovaná na mieste podľahla.

18. Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície F., S. K. G. XX, XXX XX F. pod ČSV:L./X-XXX-XX-XXXX bolo dňa 11.01.2022 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie osobe I. J., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom E. G. XXX za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na ust. § 138 písm. h) Trestného zákona, v súvislosti s následkami dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 21.09.2021 v čase 0 10.33 hod. v meste Sabinov, časť Orkucany, na ceste I/68, kde došlo ku zrážke motorového vozidla zn. Mercedes-Benz XXXX H., evidenčné číslo D. XXXXX- išlo o špeciálne motorové vozidlo domiešavač, ktoré riadil t. č. nebohý I. J., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom E. G. XXX v smere od Sabinova do obce Šarišské Michaľany s osobným motorovým vozidlom Dacia Dokker evidenčné číslo D. XXXXX, ktoré riadila nebohá K. B., nar. XX.XX.XXXX. Vyšetrovateľ PZ písomným podaním zo dňa 17.02.2022 upovedomil o vznesení obvinenia okrem iného aj I. B., nar. XXXX, bytom C. XXXX/XX, D. E., manžela nebohej K. B., ktorému bolo spolu

s týmto písomným podaním aj doručené Uznesenie o vznesení obvinenia Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície Prešov ČVS:L./X-XXX-XX-XXXX.

19. Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/51/202-387 zo dňa 19.12.2023 bolo podľa § 290 ods. 1 Tr. poriadku, za použitia § 281 ods. 1 Tr. poriadku, z dôvodu uvedeného v§9 ods. 1 písm. d) Tr. poriadku trestné stíhanie proti obž. I. J., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom E. XXX, L. D., zomretom XX.XX.XXXX K. D., pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona zastavené, pretože obvinený dňa XX.XX.XXXX zomrel.

20. Žalovaný v rade 2. ako vlastník motorového vozidla zn. Mercedes - Benz XXXX H., EČ: D. XXXXX, mal so žalovaným v rade 1. uzatvorené povinné zmluvné poistenie v zmysle zák. č. 381/2001 Z. z. a to na základe poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXX/XXX.

21. Z výmenného listu - poukazu žalobkyne v 4.rade od N. O. F. vyplýva, že menovaná po dcérinej smrti chodila na ukľudňujúce injekcie a boli jej predpísané anxiolytiká (č. l. 17 spisu).

22. Z výmenného listu - poukazu vo vzťahu k žalobkyni v 1.rade od N. N. O. vyplýva, že išlo o zdravé, usmievavé, bezproblémové dieťa, pričom od tragického úmrtia mamky, dieťa psychicky zmenené, plačlivé, so stavmi úzkosti, pričom jej bolo doporučené psychologické vedenie + lieky na prírodnej báze (č. l. 18 spisu).

23. Z výmenného listu - poukazu vo vzťahu k žalobkyni v 2.rade od N. N. O. vyplýva, že vážnejšie chorá nebývala, avšak od tragickej smrti svojej mamky jej boli doporučené sedenia u psychológa pre poruchy spánku, uzavrela sa do seba, odmietala komunikovať, doporučená jej bola taktiež liečba na prírodnej báze (č. l. 18 spisu).

24. Z rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 12P/24/2022-20 zo dňa 2.3.2023 o. i. vyplýva, že žalobkyniam v 1.rade a 2.rade (maloletým deťom A. B. a C. B.) boli ustanovení za poručníkov starí rodičia H. G. a F. G..

25. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX znalca M. I. D. vyplýva, že zrážke by bolo možné zabrániť za predpokladu jazdy vodiča vozidla Mercedes Benz rýchlosťou max. 50km/h, resp. nižšou, pričom pri zohľadnení dostupných podkladov, ktoré vyplynuli zo znaleckého skúmania. Za technickú príčinu zrážky medzi vozidlom Mercedes Benz a Dacia Dokker označil techniku jazdy vodiča Mercedes Benz.

26. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX znalca M. C. M. vyplýva, že ak by sa vodič vozidla Mercedes Benz pohyboval v predmetnom úseku rýchlosťou jazdy najvyššou dovolenou rýchlosťou, t. j. 50km/h, pričom by náhlu zmenu smeru jazdy doľava nevykonal, resp. ak by ju aj vykonal, tak by došlo k zabráneniu dopravnej nehody tesným minutím motorových vozidiel. Znalec konštatoval, že vo vzťahu k obidvom vodičom došlo k nesprávnej technike jazdy vodičky vozidla Dacia Dokker, keďže pred odbočením vľavo dostatočne nesledovala situáciu v cestnej premávke, avšak rovnako tak bolo príčinou dopravnej nehody aj nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Mercedes Benz, ktorý v úseku s najvyššou dovolenou rýchlosťou jazdy 50km/h sa pohyboval s vozidlom skutočnou rýchlosťou jazdy cca 64km/h až 70km/h následkom čoho bola skutočnosť, že nedokázal zabrániť dopravnej nehode.

27. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX M. N. K. vyplýva, že vodič motorového vozidla Mercedes Benz pred zrážkou volil techniku jazdy a to brzdenie vozidla s priečnym premiestňovaním vľavo do protismerného jazdného pruhu, pričom z technického hľadiska tejto technike jazdy vodiča nie je čo vyčítať a túto je možné považovať za správnu. Znalec ďalej konštatoval, že techniku jazdy vodičky vozidla značky Dacia Dokker možno z technického hľadiska označiť ako nesprávnu, nakoľko pri výjazde na hlavnú cestu nedala prednosť v jazde vozidlám pohybujúcim sa po hlavnej ceste, čím pre vodiča vozidla značky Mercedes Benz vytvorila z technického hľadiska náhlu prekážku.

28. Na pojednávaní konanom 19.9.2024 právny zástupca žalobcov uviedol, že zotrváva na všetkých svojich doterajších verbálnych ako aj písomných prednesoch. Konštatoval, že je nesporné, že došlo k tragickej dopravnej nehode, pričom poukázal, že sa opiera pri odôvodnení nárokov žalobcov najmä na záver ZP M. D., ktorý bol vypočutý na pojednávaní a rovnako tak na ZP M. M. najmä na str. 47, kde bolo konštatované, že ak by išiel vodič domiešavača max. prípustnou rýchlosťou 50 km/h nedošlo by

k zrážke motorových vozidiel a teda aj tragickému následku. Čo sa týka výšky samotnej nemajetkovej ujmy uviedol, že následky sú nezvratné, keďže žalobkyne v 1.rade a 2.rade prišli o matku a žalobcovia v 3.rade a 4.rade o svoju dcéru a teda žiadna satisfakcia im to nevráti, avšak finančnú nemajetkovú ujmu vyjadrenú vo finančnej hodnote považuje za primeranú, tak ako to vyčíslil v samotnej žalobe. Navrhol žalobe vyhovieť, uplatnil si nárok na náhradu trov konania v prípade úspechu, a nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

29. Žalobca v 3. rade na tomto pojednávaní vypovedal, že v krátkom čase prišli ako rodina o dvoch milovaných ľudí, teda o dcéru a zaťa a je to ťažké. Uviedol, že vzťah s dcérou mal pekný, pričom celkovo aj s ostatnými členmi rodiny mal dobré vzťahy. Uviedol, že teda bola súčasťou krásnej rodiny. Spomenul, že nemôže kvôli tejto udalosti prísť k sebe a život sa mu výrazne zmenil, pretože v jednom momente človek má rodinu, príbuzných a o 5 minút už to tak nie je. Uviedol, že od dopravnej nehody trpí nespavosťou, niekedy sa v noci posadí na posteli, nespí, premýšľa ako sa to celé vôbec mohlo stať. Uviedol, že sa snažil s týmto vnútorným problémom vysporiadať bez liekov, tak si to nejak v hlave usporiadal a teda musel sa s tým vysporiadať sám. Uviedol, že fyzické problémy nemal, avšak mal výrazné problémy s psychikou, ktorá je rozhodujúca. Spomenul, že v celej situácii sa musí naučiť čeliť svojim myšlienkam, musí žiť a fungovať kvôli vnučkám, ktoré ostali po nebohej dcére. Záverom konštatoval, že vzťahy v rodine neboli žiadnym spôsobom narušené.

30. Žalobca v 4. rade na tom pojednávaní vypovedal, že sú to ťažké pocity, keďže čoskoro to budú 3 roky od kedy došlo k dopravnej nehode a dievčatá, teda žalobkyňa v 1.rade a 2.rade mali v tom čase 11 a 7 rokov. Uviedla, že deti potrebujú matku ako aj objatie a žalobca v 3.rade a žalobkyňa v 4.rade ako starí rodičia robia čo môžu, avšak nestačia nahradiť rodičovskú lásku. Konštatovala, že dievčatá sa uzavreli, nechceli sa zúčastňovať ani návštevy cintorína, kde staršia dcéra sa tam vyberie ak tak len sama. Spomenula, že dievčatá ostali zakríknuté, pričom žalobkyňa v 1.rade, teda staršia dcéra nebohej, musela navštevovať aj psychologičku, mladšia to zvládala o trochu lepšie, keďže v tom čase bola menšie dieťa, v domácnosti nesmeli vyslovovať ani meno nebohej dcéry a konštatoval, že 3 týždne po tom, čo postavila nebohá dcéra s manželom rodinný dom, stala sa táto dopravná nehoda. Poukázala tiež na to, že zať po úmrtí manželky stratil zmysel života, keďže bol cukrovkárom do 1,5 roka po manželke zomrel. Uviedla, že je ťažké vôbec s kľudom spomínať na takúto situáciu. Vypovedala, že v rodine mali výborné vzťahy, stretávali sa cez sviatky, prípadne na grilovačkách, pričom dcéra zvykla hovoriť ,,mňa sa len tak nezbavíš“, pričom dcéra so zaťom navštevovali ich ako rodičov a svokrovcov, akurát teraz sú už nebohí. Dcéra so zaťom bývali 12 rokov u nich v E., kde sa narodili obidve deti. Skonštatovala, že po úmrtí dcéry akoby chýbal v ich rodinnom dome ,,duch domu“. Žalobkyňa v 4.rade vypovedala, že dcéru videla v každom kúte domu, všetko jej ju pripomínalo a keby bola bez liekov, ktoré jej predpisoval lekár pravdepodobne by sa zrútila. Uviedla, že musí fungovať najmä kvôli maloletým deťom - vnučkám. Vo vzťahu k žalobkyni v 1.rade t. j. staršej dcére nebohej žalobkyňa v 4.rade uviedla, že bol to ani nie ako vzťah matky s dcérou ale skôr ako dve kamarátky, keďže vzťah mali veľmi pekný a zdieľali sa o vzájomných problémoch a ich riešeniach. Konštatovala, že obdobný vzťah mala neb. dcéra aj s mladšou dcérou C. (žalobkyňa v 2.rade), avšak toto bolo trochu obmenené z dôvodu, že C. bola mladšia, ale bol to obdobný typ dobrého vzťahu ako so staršou dcérou. Vypovedala, že v rodine išlo o harmonické spolužitie, kde neboli nejaké rozpory alebo nezrovnalosti. Vypovedala, že s vnučkou, t. j. staršou dcérou nebohej (žalobkyňou v 1.rade) vyhľadali odbornú pomoc psychológia, kde to bolo asi polroka od nehody. Žalobkyňa v 4.rade ďalej uviedla, že lieky predpisovala vnučkám obvodná lekára N. O., pričom staršej dcére nebohej t. j. žalobkyni v 1.rade sa zhoršil prospech, kde z jednotkárky spadla na trojkárku, pričom v súčasnosti si uvedomuje, že potrebuje na prijatie na SŠ lepší známkový priemer a potrebuje na sebe pracovať. Žalobkyňa v 4.rade ďalej vypovedala, že aj žalobkyňa v 2.rade t. j. mladšia dcéra nebohej poberala medikamentóznu liečbu na prírodnej báze od lekárky N. O., pričom vo vzťahu k samej sebe žalobkyňa v 4.rade uviedla, že schudla 20 kg a ak počula akúkoľvek súvislosť alebo spomienku na nebohú dcéru nastalo búšenie srdca a nekľud. Spomenula ešte, že nebohá dcéra bola pravidelnou vodičkou a vozila napr. aj svoje deti.

31. Právny zástupca žalovaného v 1. rade na tomto pojednávaní uviedol, že zotrváva na svojom prednese, ktorý učinila 25.6.2024 na pojednávaní, avšak žiadala ešte doplniť, že vzhľadom na priebeh dopravnej nehody, žiadala zobrať do úvahy aj čiastočné zavinenie vodičky osobného motorového vozidla, od ktorého je odvodená samotná náhrada nemajetkovej ujmy. Konštatovala, že z výsluchu znalca na pojednávaní M. D. vyplynulo, že nemožno vyčítať vodičovi Mercedes Benz jeho reflexívnu reakciu s tým, že strhol volant do ľavého jazdného pruhu, keď sa snažil zabrániť zrážke. Skonštatovala,

že išlo o tzv. hraničnú situáciu, pričom prípustný bezpečný prechod by bolo možné konštatovať za predpokladu, žeby sa domiešavač pohyboval rýchlosťou max. 50km/h. Dôvodila, že je potrebné zohľadniť aj spoluzavinenie vodičky motorového vozidla Dacia Dokker, pričom uviedla, že je na úvahe súdu ako sa s týmto spôsobom s dokazovaním vysporiada, navrhla žalobu zamietnuť, v prípade úspechu si uplatnila náhradu trov konania.

32. Právny zástupca žalovaného v 2. rade na tomto pojednávaní uviedol, že je nesporná existencia v minulosti dopravnej nehody a aj je následok. Konštatoval, že polícia za vinníka označila nebohú pani B., avšak konštatoval aj to, že žalovaný v 2. rade si uplatnil od I. Q. (osoba, ktorej patrila Dacia Dokker) od poisťovne Allianz náhradu škody, kde poisťovňa Allianz uhradila spoločnosti Vedos sumu 22.442,09 eur. Poukázal tiež na to, že nebohá vychádzala z vedľajšej cesty a nedala prednosť, pričom konštatoval, že v predmetnej veci boli dokopy vypracované 3 ZP, pričom uviedol, že až zo ZP M. D. vyplynula rýchlosť domiešavača približne 65 km/h. Následne bolo konštatované zo ZP znalca M. M., že závery M. D. nie sú úplne správne, nakoľko miera zavinenia by mala byť pričítaná obidvom účastníkom dopravnej nehody a napokon zo ZP znalca M. K. vyplynulo, že prevažujúce zavinenie pre vznik dopravnej nehody je na strane vodičky Dacie. Uviedol, že bude na úvahe súdu, ku ktorému z týchto ZP sa prikloní, teda či miera zavinenia je len u vodiča domiešavača, alebo len u nebohej vodičky Dacie, prípadne u obidvoch účastníkov dopravnej nehody. Konštatoval, že aj znalec M. D. uviedol, že nie je možné vytýkať vodičovi domiešavača, že strhol volant do ľavého jazdného pruhu, pričom vodička Dacie Dokker mala dať prednosť reálnemu vozidlu, ktoré sa približovalo, nie prezumovať správnu rýchlosť cez opticky zakrivené zrkadlo. Uviedol, že je pravdou, že vodička mala skreslený pohľad a nemala vojsť do tejto križovatky, pričom skonštatoval, že sám sa fyzicky vybral na miesto dopravnej nehody a zdôraznil, že ide o veľmi nepriehľadnú križovatku, kde vznikajú dopravné nehody, je to tzv. rizikové miesto. V ostatnom sa pripojil k vyjadreniu zástupkyne žalovaného v 1.rade a nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

33. Znalec M. K. na pojednávaní vypovedal tak, že skonštatoval závery svojho ZP, na ktorých aj zotrval, pričom konštatoval, že aj ak by sa pohybovalo motorové vozidlo Mercedes Benz prípustnou rýchlosťou 50 km/h v obci došlo by k zrážke aj napriek tomu. Uviedol, že príčinou zrážky bola primárne nesprávna technika jazdy vodičky Dacia Dokker. Znalec konštatoval, že na predmetnom mieste bol 2krát a zameral sa na umiestnenie vedľajšej cesty ako aj osadenie odrazového zrkadla. Poukázal tiež na to, že pohyb vozidiel sa v reflexnom zrkadle zrkadlí ako opačný o čom vyhotovil aj fotodokumentáciu nachádzajúcu sa na str. 67 jeho ZP. Vypovedal, že nie je odborník na takýto typ zrkadiel, avšak jednoznačne to skresľuje pohľad vodiča, pričom viditeľnosť Dacie bola obmedzená a to aj s ohľadom na už spomínaný existujúci porast. Konštatoval, že vodička Dacie Dokker mohla vidieť nákladné motorové vozidlo, avšak nebola dostatočná vzdialenosť na to, aby dokázala reagovať a spraviť manéver tak, aby zabránila zrážke a bezpečne prejsť. Znalec skonštatoval, že je zásadný rozdiel medzi ubrzdením osobného motorového vozidla a nákladného motorového vozidla domiešavača, ktorý bol v tom čase naložený betónom zhruba o objeme 3m3 čo predstavuje hmotnosť 6,3t až 7t okrem samotného motorového vozidla, teda spomaliť je ho v zásade náročnejšie ako bežné osobné motorové vozidlo. Znalec skonštatoval, že v tomto prípade bolo jasné kto bol na hlavnej ceste, kto na vedľajšej, bolo tam značenie stoj daj prednosť vjazde so značkou stop. Znalec ešte záverom konštatoval, že vodič domiešavača by sa musel pohybovať rýchlosťou nižšou ako 44,88 km/h za pôvodných podmienok, tak by mohol zabrániť zrážke.

34. Znalec M. D. na tomto pojednávaní uviedol, že rovnako zotrváva na záveroch svojho ZP, ktoré podrobnejšie interpretoval a uviedol, že príčinou zrážky bola technicky nesprávna jazda motorového vozidla Mercedes Benz vo vzťahu k rýchlosti v danom mieste v obci, teda prekročenie rýchlosti. Znalec rovnako konštatoval, že bol fyzicky na mieste nehody, kde konštatoval, že zrkadlo je v parabolicky dosť zakrivené a teda výrazne skresľuje pre vodiča vychádzajúceho z vedľajšej cesty vzdialenosť približujúceho sa motorového vozidla, ktorá sa môže javiť ako dostatočná vzdialenosť, avšak vozidlo sa fakticky približuje rýchlejšie. Znalec ďalej konštatoval, že vodič nákladného motorového vozidla Mercedes Benz vedel aké sú jeho jazdné vlastnosti, resp. aká je hmotnosť toho nákladu, ktorý preváža a v dôsledku toho má prispôsobiť aj svoju rýchlosť jazdy. Konštatoval, že pracoval s predpokladom, že vozidlá sa budú pohybovať v pravom jazdnom pruhu. Zdôraznil, že k zrážke vozidiel by nebolo došlo ak by sa domiešavač pohyboval najvyššou prípustnou rýchlosťou t. j. 50km/h pri manévri Dacie Dokker aký bol vykonávaný za predpokladu, že by zostal jazdiť v svojom pravom jazdnom pruhu. Skonštatoval, že ak by nákladné motorové vozidlo domiešavač sa pohybovalo predpísanou max. rýchlosťou, a vodič by tak povediac ,,neurobil nič“, došlo by k minutiu motorových vozidiel.

35. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie posúdil podľa nasledovných právnych ustanovení:

36. Podľa čl. 3 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

37. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

38. Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

39. Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

40. Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

41. Podľa § 427 ods. 1 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

42. Podľa § 427 ods. 2 OZ rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

43. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu
a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.

44. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

45. Vo vzťahu k námietke pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v 1. rade tu súd prvej inštancie poukazuje na viackrát spomínané rozhodnutie Európskeho súdneho dvora v rozsudku C-22/2012 J. proti R. F. a O. J., kde bolo konštatované, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Rovnako tak sa súd prvej inštancie stotožňuje s názorom, že pasívna vecná legitimácia žalovaného je daná aj § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení.

46. Súd prvej inštancie sa stotožňuje s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.3.2016 sp. zn. 21Co/60/2015 v tom zmysle, že pri aplikácii všetkých výkladových metód nielen jednej izolovane je dôvodný záver, že Slovenská práva úprava obsahuje povinnosť poisťovne z povinného zmluvného poistenia nahradiť aj nemajetkovú škodu na zdraví, pričom súd prvej inštancie má vedomosť

o argumentácii iných súdov o neexistencii pasívnej vecnej legitimácie poisťovne v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy (rozsudok NS SR 3Cdo/301/2012 z 31.3.2016).

47. Na tomto mieste je však podľa názoru súdu prvej inštancie potrebné poukázať na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III ÚS 666/2016-36 zo dňa 11.10.2016, ktorým bola odmietnutá sťažnosť sťažovateľa - poisťovne ako zjavne neopodstatnená. V tomto rozhodnutí Ústavného súdu SR je konštatované, že rozsudok Súdneho dvora vo veci C-22/12 je potrebné vykladať v tom zmysle, že pojem škoda použitý v zákone o povinnom zmluvnom poistení, je potrebné vykladať extenzívne, pričom tento záver sa nepovažuje za arbitrárny ani inak ústavne neudržateľný. Interpretačná snaha sťažovateľa v relácii k záverečnej časti právnej veci rozsudku Súdneho dvora vo veci C-22/12, v ktorej sa odkazuje na vnútroštátnu právnu úpravu, je podľa názoru Ústavného súdu SR účelová a márna. Súdny dvor v bode 58. odôvodnenia svojho rozsudku konštatuje, že české (i slovenské) vnútroštátne hmotné právo o zodpovednosti za škodu sa vzťahuje aj na náhradu nemajetkovej ujmy a to z ohľadom na skutočnosť, že zodpovednosť za nemajetkovú ujmu vznikla na základe dopravnej nehody a má občiansko-právnu povahu.

48. Súd prvej inštancie vníma, že Ústavný súd SR nie je súdom všeobecným, avšak vzhľadom na nie úplnú jednotnosť v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov je bezpochyby jeho právny názor možné akceptovať ako rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

49. S ohľadom uvedené mal preto súd prvej inštancie za to, že náhrada nemajetkovej ujmy má byť hradená z povinného zmluvného poistenia, ktoré mal uzatvorený vodič (spoločnosť, pre ktorú pracoval, resp. prevádzkovateľ motorového vozidla), ktorý spôsobil dopravnú nehodu so žalovaným. K tejto otázke ešte záverom súd prvej inštancie poukazuje a stotožňuje sa s právnym názorom uvedeným v uznesení KS PO sp. zn. 6Co/127/2010 zo dňa 28.10.2013, podľa ktorého: ,,za stavu, že právo umožňuje žalobkyni požadovať náhradu nemajetkovej ujmy je dôvodný záver, že takáto náhrada nemajetkovej ujmy musí byť likvidovaná z povinného zmluvného poistenia. Právna úprava, ktorá by tomuto odporovala bráni naplneniu podstaty tzv. motorových smerníc Európskej únie a takáto právna úprava sa nesmie použiť.“

50. Súkromný život je široký pojem, ktorý nemožno definovať vyčerpávajúcim spôsobom. Také údaje, ako pohlavie, meno alebo sexuálna orientácia sú významnými prvkami osobnej sféry chránené čl. 8 Dohovoru. Na duševné zdravie sa musí tiež prihliadať ako na dôležitú súčasť súkromného života spojenú s morálnou integritou. Čl. 8 chráni právo na identitu a osobný rozvoj a právo nadväzovať a rozvíjať vzťahy s inými ľudskými bytosťami a s okolitým svetom. Zachovanie duševnej stability je v tomto kontexte neopomenuteľnou predbežnou podmienkou na účinné využívanie práva na rešpektovanie súkromného života (Ro ESĽP, čl. 8 Dohovoru – Bensaid v. Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska zo 6. 2. 2001, sťažnosť č. 44599/1998).

51. Za zásah do súkromia časť súdnej praxe považuje aj privodenie smrti niektorej z blízkych osôb (§ 116 OZ). Spôsobenie úmrtia člena rodiny je neoprávneným zásahom do súkromia členov rodiny. Primeraným zadosťučinením je v tomto prípade aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

52. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať i podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V takomto prípade je daná aktívna legitimácia tomu subjektu, ktorému svedčí existencia kvalifikovaného vzťahu s nebohým, lebo právo na súkromie je jedným zo základných osobnostných práv fyzickej osoby tak, ako to má na mysli aj ust. § 11 OZ (Uznesenie KS v Košiciach z 13. 10. 2005, sp. zn. 1 Co 201/2005).

53. V rozsudku zo 17. februára 2011 sp. zn. 5 Cdo 265/2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že „ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo

forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou“. Na inom mieste odôvodnenia tohto rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že „zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti“.

54. Súd prvej inštancie ďalej poukazuje aj na uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 228/2012 zo dňa 26. septembra 2013: „Podľa § 853 Občianskeho zákonníka platí, že občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. V tomto ustanovení Občianskeho zákonníka je upravená analógia. Analógia legis (analógia zákona) sa používa ako forma aplikácie zákona vtedy, keď treba riešiť otázku, riešenie ktorej nie je síce v zákone upravené, ale ten istý zákon upravuje riešenie podobného prípadu. Vychádza sa pritom z predpokladu, že zákonodarca by podľa rovnakých zásad upravil aj daný prípad. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnostných právach fyzickej osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu (škodu) spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka).“

55. Súd prvej inštancie sa musel zaoberať vzhľadom na námietky žalovaných aj zavinením jednotlivých účastníkov tragickej dopravnej nehody. Bolo nesporným medzi znalcami, že vodič domiešavača jazdil po hlavnej ceste a vodička Dacie Dokker vychádzal z vedľajšej cesty. Podľa znalca M. D. bola príčinou vzniku dopravnej nehody technika jazdy domiešavača v tom zmysle, že k zrážke vozidiel by nebolo došlo ak by sa domiešavač pohyboval najvyššou prípustnou rýchlosťou t. j. 50km/h pri manévri Dacie Dokker aký bol vykonávaný za predpokladu, že by zostal jazdiť v svojom pravom jazdnom pruhu. Na druhej strane znalec M. K. uviedol, že aj ak by sa pohybovalo motorové vozidlo Mercedes Benz prípustnou rýchlosťou 50km/h v obci došlo by k zrážke aj napriek tomu, pričom uviedol, že príčinou zrážky bola primárne nesprávna technika jazdy vodičky Dacia Dokker. Napokon znalec M. M. vo svojom posudku uviedol, že vo vzťahu k obidvom vodičom došlo k nesprávnej technike jazdy vodičky vozidla Dacia Dokker, keďže pred odbočením vľavo dostatočne nesledovala situáciu v cestnej premávke, avšak rovnako tak bolo príčinou dopravnej nehody aj nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Mercedes Benz, ktorý v úseku s najvyššou dovolenou rýchlosťou jazdy 50km/h sa pohyboval s vozidlom skutočnou rýchlosťou jazdy cca 64km/h až 70km/h následkom čoho bola skutočnosť, že nedokázal zabrániť dopravnej nehode.

56. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je možné dospieť k záveru, že zavinenie oboch účastníkov – vodičov pri tragickej nehode je možné hodnotiť v pomere 50:50. Na jednej strane vodič domiešavača jazdil v obci rýchlosťou ako bola najvyššie povolená, čo možno jednoznačne hodnotiť ako porušenie dopravných predpisov, na druhej strane zasa vodička Dacie Dokker, možno aj s ohľadom na neprehľadnosť miesta nehody (čo nevylúčil ani jeden zo znalcov), spoliehajúc sa na zaoblené zrkadlo, neodhadla správne približujúce sa vozidlo jazdiace po hlavnej ceste, následkom čoho došlo k zrážke oboch motorových vozidiel s tragickým následkom. Vzhľadom na závery všetkých 3 znaleckých posudkov mal súd prvej inštancie za to, že obaja účastníci dopravnej nehody porušili dopravné predpisy v rovnakej miere, čomu zodpovedajú aj sumy priznané žalobcom týmto rozsudkom vo vzťahu k pôvodnému petitu.

57. Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

58. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

59. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv.(uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17. 2. 2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009).

60. K námietke premlčania vznesenej žalovanými súd prvej inštancie uvádza, že k dopravnej nehode – zásahu do osobnostných práv došlo 21.9.2021, pričom žaloba bola podaná na súd 14.2.2024, teda v vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Z toho vyplýva, že nárok žalobcov premlčaný nie je.

61. Súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania zo strany žalovaného v 1. rade týkajúci sa ďalšieho znaleckého dokazovania, pretože vo veci boli vypracované celkovo 3 znalecké posudky, ktoré dostatočne objasňujú priebeh a následky dopravnej nehody. Odročenie pojednávania by s ohľadom na ďalšie znalecké dokazovanie bolo neúčelné a spôsobilo by len ďalšie trovy, prípadne prieťahy v konaní, čo by spôsobilo iba odklad meritórneho rozhodnutia.

62. V prejedávanej veci súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch žalobcom v 1. – 4. rade (deti a rodičia nebohej), ktorí mali bezpochyby blízky vzťah k obeti dopravnej nehody, t. j. ich matke a dcére.

63. Potrebné bolo po vyššie uvedených právnych záveroch zaoberať sa výškou náhrady nemajetkovej ujmy, pričom súd prvej inštancie vychádzal z dostupnej judikatúry, z ktorej príkladmo uvádza :

64. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 15. júna 2011 č. k. 12 C 385/2008-194 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi do 3 dní sumu 23 000,00 € a žalobu vo zvyšku zamietol. Na odvolanie žalovanej proti výroku uvedeného rozsudku, ktorým bolo žalobe vyhovené, Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 4. júna 2012 sp. zn. 6 Co 111/2011 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. Rozhodnutia súdov vychádzali zo skutkového stavu, pri ktorom došlo dňa 30. decembra 2005 na diaľnici D1 ku kolízii medzi nákladným motorovým vozidlom s cisternovým návesom a osobným vozidlom, pričom došlo k smrteľnému zraneniu vodiča osobného motorového vozidla (syna žalobcu), jeho spolujazdkyne (manželky žalobcu) a k ťažkým zraneniam samotného žalobcu; syn a manželka žalobcu svojim zraneniam podľahli. Podľa právneho názoru súdu prvého stupňa tým došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka).

65. Okresný súd Trnava rozsudkom z 28. apríla 2010 č. k. 37 C 178/2009-73 určil, že odporca tým, že dňa 24.5.2007 viedol svoje vozidlo a nevenoval sa plne vedeniu vozidla a náležite nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho si nevšimol chodkyňu prechádzajúcu po prechode pre chodcov a ľavou prednou stranou vozidla do nej narazil, následkom čoho na následky zranení z tejto dopravnej nehody zomrela, zasiahol do osobnostných práv navrhovateľov, do ich práva na súkromie a rodinný život. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľom 1/ a 2/ (rodičom zomrelej) nemajetkovú ujmu, každému vo výške 6 000,00 € a navrhovateľom 3/ a 4/ (súrodencom zomrelej) nemajetkovú ujmu každému vo výške 2 000,00 €. Krajský súd v Trnave na odvolanie navrhovateľov 1/ a 2/ rozsudkom zo 16. marca 2011 sp. zn. 11 Co 90/2010 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia nemajetkovej ujmy navrhovateľov 1/ a 2/ tak, že odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 1/ sumu 15.000,00 € a navrhovateľke 2/ sumu 15.000,00 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Následne Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku sp. zn. 4 Cdo 139/2011 zo dňa 30.10.2012 zamietol dovolanie žalovaného.

66. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 20 Co 183/2014 zo dňa 26.5.2015 bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 21. 2. 2014 č. k. 5C 38/2012-159 vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania, pričom súd prvej inštancie zaviazal žalovaných v 1/ a 2/ rade k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 1/ rade sumu 15.000 Eur, žalobcovi v 2/ rade sumu 15.000 Eur a žalobcovi v 3/ rade sumu 5.000 Eur, to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, nakoľko žalobcovia uplatnené nároky odôvodnili tragickou udalosťou - úmrtím syna žalobcov v 1/ a 2/ rade a brata žalobcu v 3/ rade v dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 21. 1. 2010.

67. Z vykonaného dokazovania bolo možné bezpochyby ustáliť, že vzťahy medzi nebohou a pozostalými príbuznými boli vskutku ukážkové. Z výpovedí žalobcov vyplynulo, že nebohá bola nielen milovanou, ale najmä milujúcou osobou, matkou a dcérou. Žalobcovia v 3. a 4. rade prežívali aj súdne pojednávanie pri obnovovaní si spomienok na nebohú veľmi emotívne, plačom. Procesný súd so súhlasom právnych zástupcov strán sporu nevyslúchol žalobkyne v 1. a 2. rade, nakoľko ide o deti – dcéry nebohej a prezumoval, že ich strata a emočné strádanie je také silné, aké len pri strate milujúcej matky vo fungujúcej rodine môže byť, všetko vo svetle tej skutočnosti, že výsluch maloletých by na nich

bezpochyby pôsobil traumatizujúco a najmä jatril rany formou negatívnych spomienok a opätovného prežívania tragickej udalosti.

68. Výška sumy prichádzajúca do úvahy ako kompenzácia nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch však nemôže byť neobmedzená. Vzhľadom na uvedenú judikatúru, mieru zavinenia oboch účastníkov tragickej dopravnej nehody ako aj zohľadňujúc vzťahy v rodine mal súd prvej inštancie za to, že je potrebné jednotlivo odčleniť priznané výšky nemajetkovej ujmy vo vzťahu k jednotlivým žalobcom.

69. Vo vzťahu k žalobcom v 1. a 2. rade súd prvej inštancie uvádza, že ide o deti – dcéry nebohej, ktoré s ňou bývali v spoločnej domácnosti, denne s ňou trávili čas a podľa vykonaného dokazovania mali nadštandardne dobré vzťahy. Na tomto mieste je nutné akcentovať, že súd zohľadnil aj blízky vzťah matky a dcér, preto im súd prvej inštancie priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur pre každú zo žalobkýň v 1. a 2. rade.

70. Čo sa týka žalobcov v 3. a 4. rade (rodičia nebohej), súd prvej inštancie konštatuje, že nebohá (spolu s jej už tiež nebohým manželom) trávila spolu so svojimi rodičmi voľný čas, pred výstavbou vlastného domu bývali 12 rokov s rodičmi v spoločnej domácnosti. Súd im preto priznal oproti žalovaným nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur pre každého z rodičov nebohej, nijako neznižujúc hodnotu ich straty, všetko cez prizmu princípu proporcionality, v súlade s vyššie uvádzanou judikatúrou a taktiež akcentujúc mieru zavinenia oboch vodičov dopravnej nehody.

71. Z týchto dôvodov súd vyhovel žalobe v časti tak, ako to vyplýva z priznaných súm nemajetkovej ujmy voči jednotlivým členom rodiny – žalobcom a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

72. Súd prvej inštancie si neosobuje právo priblížiť sa k reálnej strate a bolesti žalobcov spôsobenou predmetnou dopravnou nehodou súc si vedomý faktu, že peňažné prostriedky v akejkoľvek výške nie sú spôsobilé zhojiť nezvratný následok. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že výška nemajetkovej ujmy tak, ako bola ustálená, je súladná s doterajšou rozhodovacou praxou súdov a je primeraná, všetko v svetle tej skutočnosti, že v prejednávanom prípade ide o situáciu, kde obeťami dopravnej nehody bola príbuzná (matka, dcéra) z jednej fungujúcej rodiny. Je nesporné, že rodina ako celok utrpela stratu, pričom výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je súdom určovaná voľnou úvahou, vždy však s prihliadnutím na zákonné kritéria závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti došlo. Určenie konkrétnej výšky náhrady potom musí zohľadňovať všetky okolnosti konkrétneho prípadu a musí byť v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä s obsahom na jej intenzitu, rozsah a trvanie. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že skúmané zásahy vyvolávajú spravidla ujmu dlhotrvajúcu, rozsiahlu a v zásade ničím nereparovateľnú.

73. K námietkam žalovaných je záverom už len potrebné dodať, že smrť nebohej príbuznej bola nepochybne nečakaná, tragická, žalobcami nezavinená udalosť, ktorá do ich života zasiahla a nenávratne pretrhla doterajšie väzby, čím žalobcovia stratili možnosť realizovať a ďalej rozvíjať svoj rodinný život vo vzťahu k nebohej. Žalobcovia v tejto súvislosti podrobne popísali charakter vzťahov existujúcich medzi nimi a nebohou. Medzi žalobcami a zosnulou bezpochyby existovali sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Porušením práva na život jedného z nich došlo k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhého. V danom prípade súd zohľadnil aj tú vskutku unikátnu skutočnosť, že žalobcovia buď s nebohou v minulosti žili, resp. bývali v geografickej blízkosti postačujúcej na návštevy a trávenie voľného času.

74. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok B. proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok J. a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Súd so zreteľom na uvedené dôvody sa už ďalšími dôvodmi nezaoberal.

75. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu, citovaných právnych ustanovení a uvedených záverov súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

76. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

77. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

78. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

79. Podľa § 262 ods. 1 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

80. O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaných zákonných ustanovení. Vo veci mali žalobcovia plný úspech, preto majú voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 C.s.p v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.